# EVROPSKÝ PARLAMENT

*2004* *2009*

*Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci*

PROZATÍMNÍ ZNĚNÍ
**2005/2044(INI)**

12. 4. 2005

# PŘEDLOHA ZPRÁVY

k návrhu doporučení Evropského parlamentu Evropské radě a Radě o ochraně kritických infrastruktur v rámci boje proti terorismu
(2005/2044(INI))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodaj: Stavros Lambrinidis

PR_INI_art114

## OBSAH

**Strana**

NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ ..3

NÁVRH DOPORUČENÍ RADĚ B6-0085/2005 .....8

# NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

**o ochraně kritických infrastruktur v rámci boje proti terorismu (2005/2044(INI))**

*Evropský parlament*,

– s ohledem na návrh doporučení Radě podaný Stavrosem Lambrinidissem jménem skupiny PSE o ochraně kritických infrastruktur v rámci boje proti terorismu (B6-0085/2005),

– s ohledem na Smlouvu o Ústavě, a zejména na její článek III-284 o civilní ochraně a článek I-43, který stanoví, že „pokud je některý členský stát cílem teroristického útoku nebo obětí přírodní nebo člověkem způsobené pohromy, jednají Unie a její členské státy společně v duchu solidarity",

– s ohledem na Prohlášení o solidaritě proti terorismu přijatém vedoucími představiteli států a vlád dne 25. března 2004,

– s ohledem na „Haagský program"[1] přijatý dne 5. listopadu 2005, podle něhož „ … účinné řízení přeshraničních krizí uvnitř EU vyžaduje nejen posílení současné činnosti v oblasti civilní ochrany a kritické infrastruktury, avšak rovněž účinné řešení hledisek veřejného pořádku a bezpečnosti v těchto krizích … Evropská rada proto vyzývá Radu a Komisi, aby … zavedly opatření EU pro integrované a koordinované řešení krizí uvnitř EU … které by mělo být provedeno nejpozději do 1. července 2006. Toto opatření by mělo řešit nejméně tyto otázky: hlubší posouzení možností členských států, vytváření zásob, odbornou přípravu, společná cvičení a operativní plány pro řešení civilních krizí."

– s ohledem na sdělení Komise:

(a) Evropskému parlamentu, Radě, evropskému Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o posílení kapacity civilní ochrany Evropské unie (KOM(2004)0200), jež hodnotí prozatím dosažené výsledky, slabé stránky a možná zlepšení kapacity civilní ochrany Evropské unie, zejména jako první nástroj krizových zásahů, založený na dobrovolnosti,

(b) Radě a Evropskému parlamentu o předcházení teroristickým útokům a připravenosti a reakci na ně (KOM(2004)0698), jež zdůrazňují potřebu integrovaného přístupu Společenství, jež by se v případě krize mělo mimo jiné soustředit na náležitou komunikaci orgánů s veřejností, na úlohu Europolu při vytváření výstražného mechanismu donucovacích orgánů pro otázky terorismu a zřízení Evropského programu na ochranu kritických infrastruktur (EPCIP), na výzkum v oblasti bezpečnosti a na strukturovaném zapojení dotčených částí soukromého sektoru;

(c) Radě a Evropskému parlamentu o připravenosti a zvládání následků v boji proti terorismu (KOM(2004)0701), jež navrhuje sloučení pohotovostních systémů řízených

[1] Aktualizováno dne 17. prosince 2004 ohledně zvláštní otázky boje proti terorismu.

Komisí v obecný bezpečný systém rychlé výstrahy (ARGUS) napojený na Ústřední krizové centrum, jenž by spojil zástupce všech souvisejících útvarů Komise a trvale by propojoval členské státy a evropské instituce,

(d) Radě a Evropskému parlamentu o ochraně kritických infrastruktur při boji proti terorismu (KOM(2004)0702), jež navrhuje zřídit ve spolupráci s členskými státy a dotčenými částmi soukromého sektoru program EPCIP, který vytkne případné nedostatky a určí, jaká nápravná opatření (právní či jiná) je třeba provést,

– s ohledem na své usnesení ze dne 4. září 2003 o účincích letní horké vlny[1], během níž žádal ustanovení Evropských sil civilní ochrany,

– s ohledem na příslušná právní východiska ve Smlouvách, která opravňují Společenství a Unii vymezit a provádět politiky podporující jednání členských států ohledně ochrany zdraví, bezpečnosti a bezpečí evropských občanů,

– s ohledem na čl. 114 odst.3 a článek 94 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A6-000/2005),

A. s vědomím, že je zde i nadále potřeba chránit evropské občany před riziky spojenými s teroristickými útoky (např. jadernými, radiologickými, chemickými a biologickými, s útoky na veřejných místech atd.), ale také s přírodními pohromami (např. zemětřesením, povodněmi, požáry, lesními požáry), s technologickými katastrofami (např. Seveso, námořní katastrofy, dopravní nehody) i se zdravotními a jinými krizemi (např. pandemiemi) v kontextu integrované evropské strategie, protože tyto události mají často závažné přeshraniční důsledky na evropské úrovni, a navíc je nutné umožnit členským státům projevit navzájem solidaritu a zřídit soudržný systém reakce umožňující interoperabilitu,

B. s poznamenáním, že účinná strategie by se měla soustředit jak na připravenost (posouzení rizika a hrozby vůči kritickým infrastrukturám, zvýšená bezpečnostní opatření, šíření společných bezpečnostních norem a výměna odborných poznatků, šíření součinnosti a spolupráce v rámci celé EU), tak i na zvládání následků útoků a pohrom (výměna know-how a zkušeností, příprava zkušebních scénářů a cvičení odborné přípravy, zavedení vhodných mechanismů krizového řízení, rychlé výstrahy a civilní ochrany),

C. v přesvědčení, že – zejména v případech terorismu, kdy prevence a odstrašování selžou a dojde k útoku – lze zaručit urychlený návrat do běžného života jen prostřednictvím dobře organizovaného a účinného systému reakce; pouze zvyšování specializovaných dovedností, úzká spolupráce, sdílení zdrojů, zaručené posouzení rizika, informace, odborná příprava, komunikace, preventivní rozbor situace i rozbor po pohromě, zajištění rychlého obnovení běžného chodu a nakonec i navýšení fondů může členským státům i EU pomoci lépe se připravit na ochranu obyvatel v případě, že uvnitř EU nebo mimo ni dojde k pohromě, která bude mít pro občany EU skutečné či hrozící následky,

[1] Úř. věst. C 76 E, 25.3.2004, s. 382.

D. s poznamenáním, že kritické infrastruktury EU jsou stále vzájemně propojenější a navzájem na sobě závislejší, což zvyšuje jejich zranitelnost vůči narušení nebo zničení,

E. s uznáním toho, že ochrana kritických infrastruktur vyžaduje, aby mezi vlastníky a provozovateli těchto infrastruktur a orgány členských států bylo partnerství založené na soudržnosti a spolupráci; s poznamenáním toho, že odpovědnost za řízení rizika v rámci hmotných zařízení, dodavatelských řetězců, informačních technologií a komunikačních sítí primárně spočívá na vlastnících a provozovatelích, ale že EU by se měla snažit pomoci průmyslu a členským státům na všech úrovních veřejných orgánů, ale zároveň uznávat jejich jednotlivá pověření a pravomoci,

1. uděluje Evropské radě a Radě tato doporučení:

   (a) plně provést návrh Evropské rady zřídit „uspořádání integrovaného krizového řízení EU“ jako zásadní prvek posilování spojení občanů a institucí EU i posílení vzájemné závislosti a solidarity mezi členskými státy;

   (b) zajistit, aby se integrovaná evropská strategie zabývala zejména hrozbami vůči kritickým infrastrukturám, jejichž narušení či zničení by mělo vážný dopad na zdraví, bezpečí, bezpečnost nebo hospodářský blahobyt občanů, a zavést sladěnou metodu EU, pomocí níž budou členské státy a provozovatelé moci prostřednictvím společných bezpečnostních norem, organizací a pracovníků odpovědných za bezpečí určit kritické infrastruktury, analyzovat jejich zranitelnost a vzájemnou závislost i přeshraniční účinky krize a provést odpovídající posouzení hrozby; a dále navrhnout způsoby ochrany těchto infrastruktur před všemi nebezpečími i způsoby přípravy na ně;

   (c) v tomto ohledu zřídit podle návrhu Komise a pod podmínkou souhlasu Parlamentu Evropský program na ochranu kritických infrastruktur (EPCIP); tento program by měl být přiměřeně financován z obecného rozpočtu Evropské unie; zapojené členské státy by měly zajistit celkovou spolupráci, včetně spolupráce soukromého a veřejného sektoru a dále informační, lidské i logistické zdroje potřebné pro úspěšné uskutečnění jednotlivých fází projektu;

   (d) vzít v úvahu skutečnost, že program EPCIP by donucovací orgány členských států a orgány odpovědné v členských státech za mechanismy vnitrostátní civilní ochrany měly považovat za doplnění vnitrostátních plánů a zvyšování informovanosti; že úspěch programu EPCIP by měl být hodnocen nezávisle a podle zvláštních norem, a že podle návrhu Komise by Rada měla program EPCIP uskutečňovat prostřednictvím vytyčeného a dosažitelného časového plánu postupného provádění konkrétních, zřetelně vymezených kroků a cílů; a uznat, že k jeho úspěšnosti by mu měla při podněcování výměny informací o sdílených hrozbách a vzájemné zranitelnosti i navrhování příslušných opatření a strategií ke snížení rizika pro ochranu kritických infrastruktur pomáhat Varovná informační síť Evropské unie pro kritické infrastruktury;

(e) vzít v úvahu tyto skutečnosti:
- pro zajištění interoperability by měl být založen evropský systém analýzy rizika;
- všechny příslušné orgány na vnitrostátní, evropské i mezinárodní úrovni, které sdílejí kritické informace, by měly být odpovídajícím způsobem propojeny;
- s podstatnými informacemi by se mělo zacházet přesně, spolehlivě a v případě potřeby bez ohledu na jejich zdroj (vojenské či civilní zpravodajské služby, spolupráce policie) důvěrně, i když by v těchto případech měl být vždy zajištěn příslušný parlamentní dohled;
- je nezbytné vytvořit v rámci Komise evropský systém včasné krizové výstrahy, aby se propojily stávající evropské, vnitrostátní i mezinárodní specializované systémy včasné výstrahy případě tísně, aby mohly být všechny příslušné informace, které by mohly vyžadovat akci na evropské úrovni, účinně sdíleny prostřednictvím ústřední sítě (ARGUS);
- pokud odvětvové normy neexistují nebo pokud nebyly dosud stanoveny mezinárodní normy, měl by této síti pomáhat Evropský výbor pro normalizaci (CEN);

(f) zajistit, že program EPCIP je:
- pod neustálým dohledem parlamentu na úrovních vnitrostátních i úrovni evropské, zejména kvůli aspektům ovlivněných slabými stránkami či nedostatkem zdrojů;
- zásadní prvek budoucího rozvoje světadílu i celého světa[1];

(g) jako doplňující opatření zlepšit chod evropského Fondu solidarity (pro zásahy v rámci Unie) a Úřadu pro humanitární pomoc ECHO (pro zásahy vnější);

(h) převzít návrh podaný ve výše zmíněném usnesení na zřízení Evropských sil civilní ochrany, jehož týmy by zasahovaly v případech, jako byla nedávná katastrofa tsunami, a byly by označeny společným označením pro zviditelnění evropské solidarity;

(i) posílit sociální partnerství pomocí součinnosti nevládních organizací, občanské společnosti a místních orgánů;

(j) zajistit, aby výstrahy, návěstí a informační oznámení vydávaná pro pomoc veřejným i soukromým zainteresovaných subjektům chránit klíčové systémy infrastruktury a rovněž výstrahy a návěstí určená obecné veřejnosti v souvislosti s nebezpečím ohledně civilní ochrany byla absolutně nezbytná a odpovídající, aby nenáležitě nenarušovala každodenní život občanů a podniků a nevzbuzovala u občanů nadměrný strach či nejistotu;

(k) zajistit uznávání práv na ochranu soukromí, aby spotřebitelé i provozovatelé měli důvěru v to, že s informacemi bude zacházeno důvěrně, přesně a spolehlivě a že informace týkající se podnikání budou řádně spravovány a chráněny před

[1]Viz návrh reformy strategie o civilní ochraně a chemických, biologických, radiologických a jaderných hrozeb projednávaný na úrovni Spojených národů.

neoprávněným použitím či zveřejněním;

(l) zajistit, aby by byl zároveň co nejdříve navržen evropský rámec ochrany a zadržování údajů s příslušnými pravidly, která budou přísně uplatňována, a to i v oblasti zpravodajských služeb, a aby byla zaručena ochrana základních občanských práv;

(m) zajistit, aby se cvičení odborné přípravy pro posílení civilní ochrany Unie a schopností ochrany kritických infrastruktur zabývala realistickými a moderními scénáři a vycházela ze zkušeností a odborných znalostí příslušných odborníků v oblasti civilní ochrany a ochrany kritické infrastruktury členských států (např. využití odborníků na civilní ochranu a ochranu kritických infrastruktur a scénáře z Olympijských her, konaných v roce 2004 v Athénách);

2. pověřuje svého předsedu předat toto doporučení Evropské radě, Radě a pro informaci rovněž Komisi.

28. ledna 2005

# NÁVRH DOPORUČENÍ RADĚ B6-0085/2005

který v souladu s čl. 114 odst. 1 jednacího řádu

předložil Stavros Lambrinidis

za skupinu PSE

o ochraně kritických infrastruktur v rámci boje proti terorismu

*Evropský parlament*,

– s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii a Smlouvu o Evropské unii, podle nichž (článek 29) „je cílem Unie poskytnout svým občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany“,

– s ohledem na Evropskou bezpečností strategii, přijatou Evropskou radou dne 12. prosince 2003, která nastiňuje potřebu vyvinout v této oblasti promyšlený přístup pro řešení jakékoli hrozby Unii, ať už vnější nebo vnitřní povahy,

– s ohledem na Haagský program, přijatý Evropskou radou dne 5. listopadu 2004 a aktualizovaný dne 17. prosince 2004, o zvláštních otázkách boje proti terorismu,

– s ohledem na čl. 114 odst. 1 jednacího řádu,

A. s vědomím toho, že podle agentury Eurobarometr stále narůstá volání evropských občanů po silnější a bezpečnější Evropě a že instituce EU a členské státy budou zřejmě muset reagovat – zejména při přeshraničních důsledcích krize – součinně a účinně,

B. s připomenutím toho, že podle Haagského programu, „ ... účinné řízení přeshraničních krizí uvnitř EU vyžaduje nejen posílení současné činnosti v oblasti civilní ochrany a kritické infrastruktury, avšak rovněž účinné řešení hledisek veřejného pořádku a bezpečnosti v těchto krizích … Evropská rada proto vyzývá Radu a Komisi, aby … zavedly opatření EU pro integrované a koordinované řešení krizí uvnitř EU … které by mělo být provedeno nejpozději do 1. července 2006. Toto opatření by mělo řešit nejméně tyto otázky: hlubší posouzení možností členských států, vytváření zásob, odbornou přípravu, společná cvičení a operativní plány pro řešení civilních krizí.”,

C. vzhledem k tomu, že je na základě zkušeností členských států a jejich stávajících operačních systémů nezbytné toto:

- zahájit strukturovaný víceletý výzkumný projekt pro odhalení a rozbor slabých stránek vnitrostátních i evropských infrastruktur, který se bude zabývat krizemi způsobenými přírodou nebo člověkem,
- vymezit evropský systém analýzy rizika,

- zapojit všechny příslušné orgány vnitrostátní, evropské i mezinárodní úrovně do sdílení informací týkajících se krizí,
- zřídit mezi Radou a Komisí trvalé spojení pro sdílení příslušných informací, bez ohledu na jejich původ (vojenská či civilní zpravodajská služba, spolupráce policie),
- vytvořit v rámci Komise evropský krizový systém, který by vzájemně propojil stávající evropské vnitrostátní i mezinárodní systémy včasné výstrahy v případě tísně, aby bylo možno všechny příslušné informace vyžadující akci na evropské úrovni sdílet nebo ukládat do centrálního systému (ARGUS),

1. uděluje Radě toto doporučení: vymezit společně s Parlamentem budoucí evropskou strategii řešení přeshraničních krizí, posílit ochranu kritických infrastruktur, vymáhat provedení současných opatření civilní ochrany a účinně se věnovat otázce veřejného pořádku a bezpečnosti;

2. žádá Komisi, aby do prosince 2005 podala Parlamentu a Radě základní návrh jednotlivých fází provádění této strategie;

3. pověřuje svého předsedu, aby toto doporučení předal Radě a pro informaci rovněž Komisi.